

Aldrovanda vesiculosa

PÄ™-spÄ›vek pÄ™idal Radek Kastner

[05.01.2008]

AktualizovÄ¡no [11.03.2008]

? Aldrovanda vesiculosa

O:

Aldrovanda je volnÄ› plovoucÃ- vodnÃ- rostlina bez koÅ™enÅ-.

"VodnÃ- kolo" a pasti

Foto Galleria Carnivora © Barry Rice

Tato rostlina je blÄ›-zce pÅ™-buznÄ¡ jinÄ© masoÅ¾ravÄ© rostliny a to Dionaea muscipula a sdÄ-iÄ- s nÄ- mnohÄ© jejÄ- atributy, jako napÅ™-klad spouÅ¡tÄ›cÄ- (sklapovacÄ-) pasti, pouze s tÄ-m rozdÄ-lem, Å¾e je pouÅ¾-vaÄ¡ pod vodou! ObecnÄ½ nÄ¡zev (anglickÄ½) je âžwaterwheel plantâ€œ (vodnÃ- kolo) a to proto, Å¾e mÄ¡ jeden soubor listÅ-, oddÄ›lenÄ© od Å™apÃ-ku, kterÄ½ vypadÄ¡i, jako vodnÃ- (mlÄ½nskÃ©) kolo! NÄ¡zev rodu oslavuje italskÃ©ho pÅ™-rodovÄ›ce Ulissea Aldrovandiho (1522-1605). Ve skuteÄ•nosti byl pÅ™-vodnÃ- nÄ¡zev tohoto rodu âžAldrovandiaâ€œ, ale Carl LinnÃ© toto jmÄ©no popletl a my tak pouÅ¾-vaÄ¡me nesprÄ¡vnÄ© vyslovovÃ¡nÃ- dodnes.

KaÅ¾-dÄ½ list v âžkoleâ€œ konÄ•- malou, svÃ-racÃ- pastÃ-. Top jak past skuteÄ•nÄ› chytÄ¡ koÅ™ist je ponÄ›kud sloÅ¾itÄ©. PodobnÄ› jako past mucholapky podivnÄ©, obsahujÄ- i pasti aldrovandky spouÅ¡tÄ›cÄ- chloupky. KdyÅ¾ jsou vydrÄ¡-dÄ›ny dotykem koÅ™isti, zpÅ™-sobÄ-, Å¾e se past uzavÅ™e. KLAP! UzavÅ™enÄ- trvÄ¡vÄ¡ pÅ™-ibliÅ¾nÄ› Å½ aÅ¾ Å½ sekundy, coÅ¾ je impozantnÄ-, pokud si uvÄ•domÃ-me tu skuteÄ•nost, Å¾e kÅ™-dla pasti musÃ- pÅ™-ed sebou tlaÄ•it vodu, aby se sevÅ™ely. Pokud nenÄ- chycena Å¾idnÄ¡ koÅ™ist, past se znova otevÅ™e po 10-20 hodinÄch.

ZvlÄ¡tnÃ- zpÅ™-sob uzavÅ™-rÃ¡jnÃ- pastÃ- byl pozorovÃ¡n De Sassusem jiÅ¾ v roce 1861, ale aÅ¾ po vydÄ¡nÄ- Darwinovy objevnÄ© prÄ¡ce se zaÄ•alo pÅ™-edpoklÄ¡dat, Å¾e by mohla bÄ½t tato rostlina pravdÄ›podobnÄ- masoÅ¾ravÄ¡. My dnes vÄ•-me, Å¾e past vskutku vyuÅ•uje fosfÄ¡tovÄ© trÄ¡vicÃ- enzymy a Å¾e pasti, krmenÄ© radioizotopy oznaÄ•enÄ½ planktonem, vstÅ™ebÄ¡vajÄ- koÅ™ist.

FOTO © Jan Fišek: Aldrovanda vesiculosa na maÅ•arskÃ© lokalitÄ».

Page citations:

Darwin, C. 1875; Fabian-Galan, G. & Salageanu, N. 1968; Juniper, B.E. et al. 1989; Lloyd, F.E. 1942; Rice, B.A. 2006a.

Revised:

August 2007

Â©Barry Rice, 2005

T: Radek Kastner